

NOVA DOBA

Študijska knjižnica
dolž. iztis

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak m m
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale K 1:50 — Posamezna številka stane 50 par - 2 K.

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1. pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Bilanca.

Našemu klerikalnemu — in deloma tudi socialističnemu — časopisu žilica še vedno ne da miru in skuša na vse moč zvit način dokazati, kako neuspešna je bila akcija male antante v vprašanju Karlove avanture na Ogrskem. Pripomnimo tu, da se češkoslovaško socialistično časopisje vseh struj blagodejno razlikuje od našega, zakaj od prvega početka pa do danes je stalo v tem vprašanju kakor en mož za vladu. Pa to le mimogrede.

Praški neodvisni dnevnik «Narodni politika», ki ne služi nobeni stranki, je te dni objavil članek, v katerem slika v kratkih potezih bilanco akcije male antante ter prihaja do zaključka, da je bilanca aktivna.

Nastop male antante ima zaznamovati sledeča aktivna:

1. trajno odstranitev in odstavitvev Karla Habsburga in cele habsburške rodbine z ogrskega prestola potom zakonca, sklenjenega od ogrske narodne skupščine, in potom nadaljne mednarodne obveze ogrske vlade, Zakoni in mednarodne pogodbe se sicer smatrajo včasih za kos papirja, vendar je dvomljivo, da bo skušal kdaj mali ogrski narodni kljubovati velesilam, ki so vezane po mirovnih pogodbah.

2. velika antanta je bila prisiljena, da rešpektira zahteve male antante in je pod njenim pritiskom stavila Ogrski svoj ultimatum.

3. Dosežena je razorožitev Madžarske, nad katero bo imela kontrolo tudi posebna podkomisija male antante.

4. Ves svet — in zlasti velika antanta — je videl, kako krivo je bilo mnenje, da v državah male antante in zlasti v Jugoslaviji ni prave organizacije in da nismo zmožni za samostalne nastope. Svet je osupnil nad točno in naglo mobilizacijo zlasti v naši državi. To pomeni zlasti za našo državo v moralnem oziru veliko pridobitev.

Ako v primeri s temi aktivni bilanco pogledamo pasiva, moramo reči, da izginejo. Pasiv je dvoje:

1. da antanta ni priznala naše zahteve, da mora Ogrska plačati stroške naše mobilizacije.

JOŠKO BIZJAK:

Potovanje po nebu.

(Predavanje na Ljudskem vseučilišču v Celju v dneh 26. sept. in 3. oktobra t. l.)
(Dalje.)

In sedaj k bistvu meteorov.

Vsak izmed nas je že opazil, kako se je tu ali tam na jasnem nočnem nebu utrla zvezda. Astronomi si teh pojavov, dokler niso imeli izvrstnih zvezdoslovnih daljnogledov — refraktorjev — tudi niso mogli razlagati. Dandanes pa vemo tole: Razen planetov in njihovih lun ter prej opisanih kometov potujejo okoli sonca celi roji najmanjših in temnih nebesnih teles v velikosti od koruznega zrna do ogromnega kosa, ki ima v premeru do kakih 800 metrov. Ako druhali teh nebesnih potepuhov zaidejo v ozračje naše zemlje, jih ta potegne vsled privlačne sile na sebe. V tem trenutku začnejo padati ti večji ali manjši iz kamena in železa sestavljeni kosi proti naši zemlji. Ker padajo z velikansko naglico (od 10 do 50 km v eni sekundi), se ti meteori skozi naš zrak padajoč ob njega drgnejo in vsled tega tako razžarijo, da se nam vidijo po nebu potegnjene svetle črte in ljudje pravijo: zvezde se utrinjajo. Ako je bil meteor majhen (recimo v velikosti od koruznega zrna do majhne buče) je najbrž med padanjem in žarenjem, ko se je tri ob zračne plasti naše zemlje, že

2. da ni dosežena sprememba režima na Ogrskem.

Stroški pardnevnega bivanja rezervistov v garnizijah niso niti od daleč taki, da bi ne bili kriti z začasnim moralnim uspehom glede drugih naših zahtev, kateri uspeh bo pomenil v dogledni bodočnosti za nas tudi materialen uspeh.

Tako vidimo, da so vse klevete našega vsemu, kar vlada ukrene, besno sovražnega klerikalnega časopisja mlačne.

Omladina in Jugoslovenstvo.

Pod tem naslovom poročajo zagrebške «Novosti» o volitvi odbora Jugoslov. akademskega podpornega društva v Zagrebu, katere se je vršila, kakor smo tudi mi že kratko poročali, minulo nedeljo 23. t. m. Volitev tega odbora nima le ozkega društvenega pomena, ampak ima širok narodni pomen. «Novosti» pravijo:

»Skoro od postanka društva so v njem vedno tekmovala razne politične struje na vseučilišču. Vsi bivši dijaki zagrebške univerze dobro pomnijo te volilne borbe in burne scene, ki so razumljive pri vroči mladeniški krvi. Rezultat volitev za podporno društvo je bil vedno merilo političnega razpoloženja zagrebške akademske mladine.

Morda poreče kdo, da v humanitarno društvo ne spada politična borba. Medtem pa pri nas delo na socialnem in humanitarnem polju še ni tako obsežno, da bi moglo roditi močno diferencirane socialnoekonomske programe in osebnosti, z druge strani pa tudi naše politično življenje ni tako razvito, da bi moglo absorbirati vso energijo političnega vrvenja v narodu. Zato je razumljivo, da preostanek te politične energije in strastnega razpoloženja, ki je v politiki najmočnejše, prehaja na socialno in ekonomsko polje in da v stanovskih institucijah pride do politične borbe, ki je sicer tam odveč, a iz navedenih razlogov — neizogibna. Politika objema celo življenje, poedini strankarsko-politični programi so obelježeni s socialno-kulturnimi nazori in

zgorel v zraku. Večji meteori pa niso mogli zgoreti, ampak so prej padli na zemljo kot podnebni kamenjali podnebno železo, ali mešanica obojega. Takim padavinam pravimo meteoriti. Najštevilnejše utrinjanje (ne bomo sedaj več rekti zvezd, ker to je napačno) ampak meteorov, opazujemo v avgustu in novembru zlasti vsakih 33 let. Leta 823. pr. Kr. so padali ti meteori na Saksonskem v tako ogromnem številu, da je bilo ubitih več ljudi in živine ter zgorelo 35 vasi. Leta 1618. je padel obsežen tak meteorit o polnoči na justično palačo v Parizu, predril streho in strop ter obtičal v sejni dvorani, katero je zažgal. Približno pače vsako leto okoli 5.000 meteoritov na našo zemljo, a najti jih je le malo, ker cmokne $\frac{1}{10}$ teh v morje in druge vode ali pa v neobljudene kraje. Nekateri meteori končajo svoj padec proti zemlji že v zraku, kjer eksplodirajo; razpočenje teh se tudi sliši na zemljo, kakor ponesrečena salva iz pušk rekrutov. Zvezdoslovci so mnenja, da so vsi meteori najbrž preostanki več ali manj razbitih kometovih glav. Zato potujejo ti kosi na poti, katero je svoj čas hodil komet, liki maroderji za še zdravo vojaško kolono.

Najlepši utrinki se vidijo okoli 10 avgusta vsakega leta in se ti imenujejo so-

* Najlepšo zbirko meteoritov imata Dunaj in Pariz.

Shod javnih nameščencev v Celju.

V ponedeljek dne 21. tm. ob pol 9. uri zvečer se vrši v mali dvorani hotela »Union« v Celju zborovanje tukajšnjih javnih nameščencev, sklicano po odboru na novo ustanovljenega Društva javnih nameščencev v Celju. Na dnevnem redu je 1. poročilo odbora; 2. sprememba pravil; 3. referat o položaju javnih nameščencev (g. okr. komisar Šubic); 4. referat o občinskih draginskih sodiščih itd.

(drž. pravdnika namestnik g. dr. Likar); 5. poročilo narodnega poslanca g. prot. Reiserja o stanju vprašanja službene pragmatike ter izenačenja plač in draginskih doklad za javne nameščence; 6. resolucije; 7. slučajnosti.

Opozarja se, da se shod ne vrši v Narodnem domu, temveč v hotelu »Union«.

cilji, ki morajo nujno izzvati nasprotstva tudi v društvenem delu.

Topot so si stale naproti pri volitvi na vseučilišču nasprotne politične ideje: napredna in reakcionarna, plemensko separatčna in jugoslovenska. Beležimo z radostjo, da je Jugoslovenstvo v omladini zmagalo. Tolaži nas, da za nami pride generacija, ki se je otrsela zablod in pogreškov in ki bo sposobnejša v provajanju nacijskih nalog nego mi ter bo popravila tudi vse ono, kar smo mi s svojimi pogreški pokvarili. Ne rečemo, da so pogledi na narod in državo že danes v omladini povsem izkristalizirani in da bo omladina že danes dala vse one realne vrednosti v političnem življenju, katerih starejši niso dali. Je še mnogo motnih pojmov, ki prihajajo iz pretiranega omladinskega idealizma, ko se gleda ves svet skozi rožnato steklo. A svet prehaja v sad in že danes slutimo, da bo sad dober. Jugoslovenstvo je osigurano, ker je zanje omladina; a ona ideja, ki jo nosi omladina v svojem srcu, ima bodočnost. Omladina je srčna žila naroda, po kateri se more spoznati, je-li res nacionalni organizem zdrav in sposoben življenja. Včerajšnje volitve so dokazale, da so sokovi obnove v narodnem organizmu napredni in jugoslovenski.

Dr. Edvard Beneš.

Današnji češkoslovaški min. predsednik dr. Edv. Beneš je ena najmarkantnejših prikazni v sodobni svetovni politiki.

Saj je on bil tisti, ki je skupno z Masarykom za časa vojne deloval naj-
ze sv. Lovrenca.

In sedaj zapustimo naš solnčni sistem ter odbežimo z naglim kometom na sosednje stalne zvezde — sestre našega solca. Prazni prostor med našim solnim rajonom in pa najbližjo sosedno stalnico je tako velik, da bi imel prostora za 4.560 takih solčnih družin kot je naša. Ako bi se na tej novi, našemu solcu sosedni izvršila eksplozija, bi trajalo cete tri milijone let, da bi prišel zvok te eksplozije do naših ušes. Znano je, da preleti svetloba v vsaki sekundi 300.000 km dalje in preleti vsled tega sicer dolgo pot od solca do naše zemlje že v 8-mih minutah. Ali od te naše nove sosednje stalne zvezde, ki se zove Centauri (videti jo moremo samo na naši južni polobli) pa rabi luč, da pride do nas $4\frac{1}{2}$ leta. Od zvezde Sirius (ki je najsvetlejša stalnica na nebu sploh in leži v ozvezdju Velikega psa) rabi svetloba do nas $8\frac{1}{2}$ ter od vsakemu znane Severne zvezde pa potrebuje svetloba celih 40 let, predno pride do nas na zemljo. Vsled tega gledajo astronomi Severno zvezdo tako, kot je bila pred 40imi leti, ali z drugimi besedami povedano: če bi Severna zvezda danes ugasnila, bomo gledali njeno luč na nebu še 40 let. In zvezda Kapela v ozvezdju Voznik? Ta je 380 bilijonov km daleč od nas in svetloba pa rabi celih 362 let od stalnice Kapele do naše zemlje. Predočimo si to grozno daljavo le površno. Najhitrejši

več v inozemstvu za ustvarjenje češkega ideala: samostojne češkoslovaške države.

Zato smatramo za potrebno, da spoznamo z možem tudi naše cenj. čitatelje. Posnemamo te vrstice iz dopisa, ki ga je poslal zagrebški »Riječi« njen praški dopisnik.

Zanimivo je, da je češkoslovaški ministrski predsednik dr. Edv. Beneš najmlajši član min. sveta. Star je šele 37 let, tako da je po šoli, izkušnjah in življenju otrok svojega stoletja. In vendar je danes najuglednejša osebnost v Srednji Evropi. Njegova beseda se uvaža v Parizu ravnotako kakor v Londonu in Ženevi. Pred njim imajo rešpekt Nemci v rajhu kakor Nemci v Avstriji ali Češkoslovaški. In vendar je najmlajši min. predsednik v Evropi. Beneš je od vseh čeških politikov najnaobraznejši v svoji stroki, najtreznejši v svojem postopanju. Znal je združiti v sebi socializem, parlamentarizem in diplomacijo, skromnost znanstvenega teoretika in energijo praktičnega politika, upravnika in diplomata.

Ako ga gledaš iz bližine, dobiš utis, da je ta mali človek nežnega telesa in v licem brez barve in mesa, na katerem podrtavajo mišice, izšel pravkar iz šotske dvorane, kjer je dijakom razlagal logiko ali algebro. V izrazu njegovega lica ni nič vselega in brezskrbnega, ničesar od prislovične »slovanske dobrodušnosti«. Ni pa v tem licu tudi ne trčice samodopadenja, ne pretiranega nemškega samozaupanja. Samo nekaj hladnega, težkega je v njem, obenem pa nekaj, kar se zdi da izraža odločnost. Beneš se je težko prebil skozi živ-

brzovlaki (in take ima večinoma samo Amerika) predrdrajo v 1 uri 100 km daljave. Tak brzovlak bi prevozil našo zemljo okoli njenega trebuha t. j. ekvatorja v 17 dneh, v času 5 mesecev in 10 dni bi došli s tem ekspresom od nas na luno in kdaj pa na zvezdo Kapelo? V 440 milijon letih!! In kdaj pride luč do nas od te lepe rumene zvezde? Ko bi Kapela danes izginila z neba, bi jo opazovali na nebu s prostim očesom še celih 120 let. So pa zvezde stalnice na nebu — sestre našega solca — ki so tako daleč od nas, da bi rabila luč ne samo 120 let kakor od Kapele, marveč po več tisoč let, predno bi prišla do naših oči. Mogoče je vsled tega, da gledajo astronomi skozi daljnogledne še danes na nebu kakšno silno oddaljeno stalnico, katere se je utrla že ob času modrijana Solona, ki je živel 600 let pred Kristusom.

V lepi zimski noči vidimo na nebu s prostim očesom največ 6.000 zvezd, z daljnogledom — refraktorjem, se pa pomnoži to število na 180 milijonov. Za Rimska cesta sama se nam v refraktorju razkropi na brez številne stalnice; saj ne pomeni dolga svetla megla na nebu, tako zvana Rimska cesta, nič drugega kot cele gručice eno za drugim stoječih solnc, še tudi večjih in s številnejšimi planeti kot jih ima naše solnce. In kam gre to vsemirje? Brez konca in kraja v večnost. (Konec prih.)

ljenje. Po rusko-japonski vojni je šel v raztrgani obleki na Francosko z željo, da študira na visoki šoli političnih in socialnih ved. Hranil se je v delavskih in ljudskih kuhinjah, delal v delavskih organizacijah in se vzdrževal s pošiljanjem dopisov v praške liste, ki so mu plačevali od vrst. Po povratku v Prago je sprejel mesto profesorja na trgovski akademiji, se je bavil s filozofijo, verskimi problemi in socialističnimi teorijami. Je sodeloval v filozofskih in političnih listih, in pred vojno napisal nekaj brošur. Ena analizira stanje socializma, druga govori o politični izobrazbi in o potrebi visoke socialnopolitične šole. V nobeni ni širokih razlag, ne mistike, ne teorij. Suho naštevanje dejstev in kratko, hladno ustvarjanje zaključkov.

Beneš je v politiki Masarykov učenec, realist, dasi je v filozofskih nazorih daleč od Masaryka. Masaryk govori o duhu naroda, iz njega govori češka preteklost, Hus, Komenský, Havlíček, Beneš govori o izvozu in uvozu, o trgovskih pogodbah z Nemčijo in Poljsko, vedno z dejstvi in številkami pri roki. Masaryk še danes proučuje razmere v Rusiji, kaže na pogoje boljševikov, piše svoje poslanice na narod, zvečer pa vzame v svoji knjižnici Platona ali Aristotela, da mirno zaspi v razgovoru z bogom — Beneš pa teka okrog, drži konference do treh zjutraj, napenja obroč krog Madžarske, odgovarja in podaja svoje mišljenje na francoska vprašanja, kako da se onemogoči imperijalistična Nemčija. Masaryk je filozof in sociolog, njegovi problemi so večni. — Beneš je politik in misli na danes in jutri.

Še nekaj je dvignilo Benešovo avtoriteto. Iz njega nikdar ne govori »jaz«, ako mislimo pod tem človeka z občutki, ljubeznijo in strastjo. Njegove razlage so strogo stvarne, skoro ledene. Samo razum govori, razum, ki kombinira in spekulira samo z dejstvi. In vendar je Beneš velika individualnost. Gre na Dunaj in v Beograd, v Rim in Bukarešt, Pariz in London, se nenadno vrne, sklíče sejo parlamentarne odseka za zunanje zadeve in poroča: »Gospoda, to sem podvzel, tako in tako pogodbo sem sklenil. Prosim, da sprejmete.« Malo začuden in iznenadeni parlamentarci, ki morda mislili niso na Benešove probleme, naravno sprejmejo. Samo tuintam se čuje glas, da Beneš dela mnogo na svojo roko in da poroča že o gotovi stvari. A večina je zadovoljna. V to večino pa spadajo vsi soc. demokrati, vsi narodni socialci, vsi agrarci, demokrati in del komunistov (tajno).

Beneš je kandidiral pri volitvi v narodno skupščino na listi narodnih socialistov. Toda on ne prihaja niti na strankina zborovanja, niti nima strankarskih govorov. On nima s stranko posla. Organ stranke »Česke slovo« se ne smatra za njegov list.

Beneš je strogi zapadnjak, pozitivist; on je dober Čeh, dober Slovan in dober prijatelj Jugoslovenov.

Politične vesti.

POLITIČNI POLOŽAJ.

Dne 17. tm. je predsednik Demokratskega kluba Ljuba Davidovič sporočil min. preds. Pašiču sklep Dem. kluba, da na noben način ne privoli v prepustitev ministrstva za notranje zadeve radikalom. Pašič je obljubil, da bo čim prej poročal svojemu klubu. Izrazil je upanje, da pride brzo do sporazuma. Demokrati zahtevajo nujno dovršitev pogajanj z radikali in sklicanje narodne skupščine.

Konferenca nasledstvenih držav v Portorose je razpravljala minole dni o razdelitvi vozovnega parka bivših avstro-ogrskih državnih železnic in je v velikih obrisih že dosežen sporazum.

V Italiji se je obnovila meščanska vojna med fašisti in socialisti. Politični umori, požigi in nasilstva so na dnevnem redu. Po rimskem kongresu fašistov je več fašistov zginilo, in nihče ne ve, kam, Sumijo, da so jih socialisti pometali ali v reko Tiber ali pa v tovarniške peči. V Montesoni so socialisti napadli in zažgali fašistovski dom. Vsled teh dogodkov so klerikalni ministri izjavili, da za enkrat ostanejo v vladi.

Na konferenci sveta Zveze narodov, ki razpravlja o albanskem vprašanju, zastopa našo državo polnomočni minister in vodja naše delegacije v reparacijski komisiji g. Mate Boškovič. Dodeljena sta mu kot eksperta Miliutin Jovanović, naš

poslanik v Bernu, in Tiča Popović, pomočnik zunanjega ministra.

Albanijo ste priznali sedaj poleg Anglije tudi Francija in Italija kot samostojno državo in tudi tiransko vladno. Albanija torej pravno obstoji. Velesile bodo zdaj imele le še nalogo, da poiščejo slavnega mbreta princa Wieda!

Vstaja Ukrajincev proti četam sovjetske Rusije stalno napreduje. Vstasi so v zadnjih dneh prodrli do predmestij Kijeva.

Na konferenci v Washingtonu zastopa Italija stališče, da mora njeno vojno brodovje biti vsaj približno tako močno kakor je francosko (8:10), da se mora torej italijansko vojno brodovje pomnožiti. Dalje zahteva Italija omejitve oboroževanja Poljske in balkanskih držav. Torej: Italija imej večje pravice nego Jugoslavija! Že zopet znana italijanska zahrbtnost! Konferenca je bila za nekaj dni prekinjena, da strokovnjaki preštudirajo razorožitveni načrt Hughesa.

Mariborske novice.

Mariborsko okrajno glavarstvo je dobilo od ministrstva za notranje zadeve nalog, da prične priprave za ureditev prostorov za bodočo oblastno upravo.

Kupčevalec z deklet, poljski žid Grossinger, ki je bil te dni pred sodiščem obsojen, bo izgnan iz naše države.

Celjske novice.

USMILJENIM SRCEM!

Vodstvu obeh mestnih osnovnih šol priredita s pomočjo Splošnega slovenskega ženskega društva letos božičnico v prid ubogim šolskim otrokom v petek dne 23. decembra t. l. na večer v šolskem poslopju. Pred obdarovanjem otrok nastopi otroški pevski zbor, vrše se deklamacije itd.; k prireditvi so dobrotniki ubogih otrok iskreno vabljeni. Prihodnji teden se bo v ta namen pobiralo po mestu. Dobrosrčni meščani naj blagovolijo to dobrodelno akcijo veličudno podpreti z blagom ali denarjem, namerava se dati najubožnejšim — po potrebi — ali kos obleke ali srajco ali pa obuvati. Z ozirom na to, da bodo otroci okoliške šole in šolskih sester na svoji božičnici letos lepo obdarovani, naj bi tudi mestna uboga deca dobila vsaj najpotrebnejše, da se obvaruje hude zime in more hoditi v šolo. Mnogo je namreč otrok na mestni šoli, katerim manjka obutev, veliko jih nima niti ene srajčke ali tople obleke. Usmilite se ubogih sirot!

Z ozirom na božičnico, ki se priredi v prid ubogi mestni deci, vabi Splošno slov. žensko društvo vse gospe in gospodične, ki bi hotele pomagati pri šivanju, na ponedeljek dne 21. tm. ob 3. uri pop. na sestanek v gospodinjski šoli (mešč. šola.)

LJUDSKO VSEUČILIŠČE V CELJU.

»Naprej« od 12. t. m. je objavil sledeče, priznanja vredne besede o tej instituciji iz peresa g. F. K.:

»S ponosom lahko povemo javnosti, da imamo v Celju vsaj nekaj inteligence, ki se je zavzela, za ljudsko izobrazbo. Ponosni smo pa tudi na disciplino naših sodrugov, ki jih vidimo vse polno vsak ponedeljek v dvorani meščanske šole. Ne slišimo tam političnih predavanj in tega tudi ne zahtevamo, toda hvaležni smo vsakomur, ki nam pripomore, da se poleg težkega ročnega dela tudi seznanimo s širšo znanostjo.

Ravno pri teh predavanjih opazamo veliko ukažljivost delavstva. Upamo, da nam bodo ta predavanja pripomogla do večjega zanimanja in razumevanja lepih in poučnih knjig. Kajti ni dovelj, kar tam slišimo. Potrebno je tudi, da se še sami primemo dela in študiramo naše lepe knjige, katerih ima naše izobraževalno društvo »Svoboda« dovelj na razpolago.

Akoravno ne bomo opazili, da bomo že letošnje leto in mogoče od samo ene urice vsakotredenskega predavanja bog zna kako pametni, vendar bo delovanje na tem polju gotovo plodonosno in tudi v ponos poštvovalnim gospodom.

Mnogo zamujenega se bo še lahko ob dobri volji dohitelo, posebno pa, če bi se še to delo popolnilo. Koliko nas je, ki smo zaradi zanemarjenih prejšnjih šol skoro pozabili čitati in pisati in pozabili bomo, če ne bomo ponavljali. Sram nas naj ne bo, povejmo kakor je. Nahajamo se ravno na prehodu nacionalne revolucije.

V prejšnji dobi je naš delavec v našem kraju hodil par let v ljudsko šoto. Tam smo se komaj navadili držati pero ali svinčnik v roki. Ker smo povečini stonovi revnejših staršev, so bili naši starši prisiljeni, da so nas poslali učiti kake obrti ali pa smo šli v mesto, v kako službo, kjer smo se večinoma morali učiti drugi jezik. Ker nismo imeli šolske podlage, smo se pač tako naučili kakor je bilo mogoče. Gotovo smo se pri tem murčili, a obenem smo pozabili pisati in čitati v materinem jeziku, in ker šol nismo nadaljevali, se drugega jezika tudi nismo mogli popolnoma naučiti. Odvisno je bilo od posameznika, kako se je sam brigal. In taki smo še sedaj. Mi smo danes namreč tisti nemškutarji, ki smo bili poprej »Der tume Windischer«. Gotovo odvrčamo vsako krivdo od nas. Naravnost umevno je, da naše delavstvo še danes ni tako, kakršno bi lahko bilo. Toda ravno socialni demokrati rabimo izobrazbo in jo tudi moramo za vsako ceno pridobiti. Kajti, čim bolj bomo popolni mi, tem bolj popolna bo tudi družba, v kateri živimo. Iz tega vidika pozdravljamo in se veselimo institucije ljudskega vseučilišča. Uverjeni smo, da bodo sodrugi, ki so od prvega početka začeli hoditi k predavanjem, ostali zvesti. Krasna predavanja smo že slišali, med temi omenim predavanje vladnega svetnika Lileka o francoski revoluciji, nadučitelja Bizjaka o solnčnem sistemu, ravnatelja Serajnika o iznajdbi električnih sil, Spindlerja o časopisju, dr. Dereanija o vzgoji naše mladine. Vse to so bila predavanja, ki so izzvala med našim delavstvom velikarstvo zanimanje. Obeta se nam še mnogo zanimivega in podučnega. Iskreno želimo, da bi gospodje, ki so si na tem polju zarisali cilj ljudske izobrazbe, ne opešali, temveč ga še celo izpopolnili. Od naše strani pa je potrebno, da skrbimo za to, da njihov trud ne bo zaman in da dvorana ob ponedeljkih točno ob 1/8. ne bo prazna.

K temu bi imeli z naše strani dostaviti samo to, da se naši meščanski krogi za predavanja povprečno premalo zanimajo. Do smrti vsak dan se nekaj novega naučimo — je že stara prislovica. In nihče ni učenosti z veliko žlico pojedel — pravi druga prislovica.

Osebnost. Pri celjskem okrajnem sodišču je imenovan pisarniškim predstojnikom g. Anton Zorko iz Ljubljane. Beležimo to vest z zadoščenjem in s čestitko g. Zorku. Upamo pa tudi, da je končno prišel čas, ko se bo prenehalo s poskusi, eskamotirati na vodilna mesta, kjer pod Avstrijo še za Slovenca s popolno kvalifikacijo ni bilo prostora, razne nemškutarske prikazni, kojim je Avstrija spregledala študije, meneč, da je vojaški certifikat in nemškutar. Zagrizenost enakovredna z absolutirano srednjo šolo, ljudi, ki so ob prevratu prisegli Avstriji, pa se potem premislili, ljudi, ki v svoji rodbini ne spregovore nikdar slovenske besede in ki so svoje otroke vzgojili v strasne nemškutarje. Upamo, da ne bo treba več pisati o tem poglavju.

K notici »Stanovanjska beda v Celju« v četrtkovi »Jugoslaviji« ugotavljamo dejstvo, da se je celjski mestni urad takoj po sklepu obč. odbora, naj se naprosi vojaška oblast za prepustitev vojaških barak na Sp. Lanovžu v stanovanjske svrhe, obrnil na navedeno vojaško oblast, ki je pa prošnjo odklonila, češ da rabi barake za rekrute in vojne vpoklicance. Neresnica je torej, da se sklep ni izvršil. To tudi prav dobro vedo gg. obč. odborniki Nar. soc. stranke, katere glasilce je »Jugoslavija«.

Umrla je 18. tm. v Celju v Mat. Gubčevi ulici gospa Uršula Kmecl, soproga hišnega posestnika in tašča trgovca g. Jos. Jagodiča. N. v m. p.!

Premembe posesti. Posestvo s trgovino in gostilno g. Jožeta Delakorda v Arcinu je kupil g. Fr. Kovačič iz Vojnika; hišo s trgovino g. Perza v Celju (Mariborska cesta) pa g. Delakorda.

Prebivalci v Razlagovi ulici se bridko pritožujejo, da morajo sedaj ob večerih gaziti po lužah, ker vsled pomanjkanja razsvetljave nič ne vidijo. V celji ulici namreč gorj kvečemu na vsakem koncu ena luč. Prošijo mestno elektrarno, da jim ulico primerno razsvetli!

Se prememba posesti. Parcelo v Matiji Gubčevi ulici, na kateri je tudi gostilna Čoh, je kupil s poslopji vred trgovec g. König.

Nova banka v Celju. Kakor izvedemo, se naseli v kratkem v Celju podružnica Jugoslovenske Union-banke (prej Mariborske ekonomtne banka) in sicer v hiši gđc. Ermenc v Prešernovi ulici.

O premogu in vodnih silah predava prihodnji ponedeljek 21. nov. rud. svetnik g. Bačler v celjskem Ljudskem vseučilišču. Predavatelj bo vpletel v svoje razmotrivanje sedanjí položaj glede zaloge premoga v Evropi in na podlagi statistike pokazal tudi sliko bodočnosti (čez 1000 let!) ne samo v Jugoslaviji, marveč tudi v naših sosednih in drugih državah. Za to strokovnjsko predavanje je v vseh slojih meščanov in okoličanov največje zanimanje.

Celjski odsek Sav. podr. SPD, poročila: Cvetlični dan dne 6. nov. je prinesel 5181.60 K čistega dobička, vključno s slabemu vremenu in malemu številu nabirateljev. Vsa hvala gđc. Omladičevi, Luci Simonškovici, Slavi Bezjakovi, Manici Kolarjevi, Urana, Luciji Pertot in obema gđc. Predan za njihovo marljivost.

Mestno gledališče v Celju.

Danes v soboto dne 19. nov. ob 8. uri zvečer se uprizaro Sudermannova »Sreča v zatišju«. Predstava v abonement. Občinstvo se opozarja, da pride točno, da ne moti rednih obiskovalcev in poteka predstave, ki se začne točno ob osmih zvečer. Igro režira in gostuje v vlogi Röcknitz g. Danilo iz Ljubljane. Igra se ne ponavlja.

Mladinska igra v 3 dejanjih »Tončkove sanje na Miklavžev večer« se bo igrala v Mestnem gledališču celjskem dne 4. in 8. dec. Občinstvo že danes na to opozarjamo.

Sokolstvo.

Sokolski večer. V soboto, 19. nov. ob 8. uri zvečer se vrši poslovilni sestanek udeležencev prednjačkoga tečaja Celjske sokolske župe v dvorani hotela Balkan. Udeleženci, ki so se od rangga jutra do poznega večera posvetili sokolski izobrazbi, se vračajo zopet na svoja mesta kot prednjaki našega Sokolstva. Na ta sestanek vabimo vso skupno članstvo (sestre in brate) celjskega Sokola.

Dijaški kotichek.

Prihodnja dijaška plesna vaja je v nedeljo 20. tm. ob 8. uri zvečer.

Obrtni vestnik.

Pokrajinsko obrtno razstavo v Mariboru priredi »Slov. obrtno društvo« l. 1922. Uspeh in sloves, kateri je imela letošnja »I. obrtna razstava« v Mariboru, je napotil prireditelje, da so se odločili prihodnje leto prirediti zopet obrtno razstavo in sicer v veliko večjem obsegu, kakor letos, katere se lahko udeležijo vsak obrtnik bivše Štajerske. Razentega se bodo lahko tudi obrtni vajenci kot razstavljalci te razstave udeležili in se moštri prosijo, da jim dajo priliko, da tudi oni lahko pokažejo svoje zmožnosti. Da bo prihodnja obrtna razstava gotovo in dobro uspela, jamči že to, da se je dosedaj priglasilo že precejšnje število obrtnikov kot razstavljalcev. Razstavni odsek opozarja vse obrtnike, posebno pa one na deželi, kateri imajo sedaj v zimskem času več prilike, da se na to razstavo pripravljajo. Opozarjajo se posebno na to, da se pravočasno prijavijo, kdor se misli vdeležiti razstave kot razstavljalec. Prijave se lahko že sedaj pošljejo na naslov: Razstavni odsek »Slov. obrtnega društva« v Mariboru, Aleksandrova cesta 22.

Načelstvo bolniške blagajne v Ljubljani razpuščeno. Minister za socialno politiko je odredil razpust načelstva bolniške blagajne v Ljubljani, ker po svoji sestavi ne odgovarja več organizaciji, ki naj služi bolniškemu zavarovanju v Sloveniji. Sedanje načelstvo bolniške blagajne, ki je bilo izvoljeno le za ljubljansko bolniško blagajno, se je po prevratu nekako oktroiralo za vse bolniško zavarovanje tako na bivšem Kranjskem kot na Štajerskem. Pri tem so bili zlasti interesi iz severne Slovenije popolnoma prezirani, tako, da ni bilo od tod niti enega zastopnika v načelstvu bolniške blagajne. Razen tega se je v bolniški blagajni razpasla nekaka oligarhija. Proti absolutizmu v bolniški blagajni so zlasti

protestirali obrtniki, ker so baš oni nosili skoro vse materialno breme bolniškega zavarovanja, pa so morali gledati, da se v zavodu ravno ni varčno gospodarilo, nikdo pa se ni oziral na njihove želje. Za upravitelja je določen nadkomisar Cigoj pri oddelku za socialno skrb v Ljubljani, kateremu bo pridejan na predlog prizadetih organizacij s posvetovalno pravico svet 12 članov. Naloga upravitelja je predvsem izdelati nov statut za volitve v bolniško blagajno, ki se bodo čimprej razpisale.

Dnevna kronika.

Kedaj jim bo prav? Dokler so naše vlade storile vse, kar je hotela velika ententa, je naše klerikalno časopisje neprestano vpilo proti pasji ponižnosti in proklinjalo imperijalistično Vel. entento, sramotilo Francoze in Angleže itd. Ob priliki zadnje Karlove komedije in vsled neprestanih vpadov Albancev v naše ozemlje je naša vlada zarožljala s sabljo in tudi Vel. ententi pokazala zobe. In kaj pravi zdaj isto časopisje? »Straža« od 16. tm. piše, da »so naši vladinovi po neugnanosti svojega imperijalizma« nakopali državi »konflikt z Zvezo narodov«, da nas je naš zadnji nastop »omrzil pred angleškimi kakor tudi pred drugimi diplomati«. Kedaj jim bo torej prav? Mi pravimo: nikdar dotlej, dokler bo obstajala naša narodna država, ki je klerikalci ne marajo in jo hočejo razbiti v slovensko, hrvatsko in srbsko državo. Nikdar dotlej, dokler ne bo v slovenski državi dr. Korošec prezident republike. Zato pa bi bilo smešno, če bi se kdorkoli na lajanje klerikalnih listov še oziral. Vlada idi svojo rayno pot!

Finančni minister dr. Kumanudi se je v noči na 16. tm. vrnil v Beograd.

Nove znamke s sliko kralja Aleksandra dobimo v kratkem. Znamke s sliko kralja Petra se vzemo iz prometa.

Slovensko šolstvo v neodrešenem ozemlju je danes na slabšem nego je bilo pod Avstrijo. Italijanski poslanik v Beogradu sicer to taji in je te dni podal nekaterim listom uradno izjavo o šolstvu, ki jih je italijanska vlada odprla in skuša dokazati, da so pritožbe o šolski miseriji v Primorju neutemeljene. Nasproti temu stoji dejstvo, da je zlasti v krajih ob morju danes 63 bivših slovenskih oz. hrvatskih šol zaprtih ali poitalijančenih. Družba Sv. Cirila in Metoda še do danes za nobeno izmed svojih 28 šol v Primorju ni dobila dovoljenja za otvoritev. To je znamenje, da hoče italijanska vlada vršiti raznarodovalni proces od morja proti zaledju.

Vrhovni izvršilni odbor ruskih sovjetov je proglasil amnestijo za vse vojake ruskih belih čet, ki so se borili proti sovjetski vladi.

Prilagodni mednarodni invalidski kongres se vrši 1. 1922 v Beogradu.

Na zborovanju slovenskih notarjev dne 13. tm. v Ljubljani se je ustanovilo Društvo slov. notarjev. Predsednik je dr. Andrej Kuhar. V odboru sta tudi dr. Šorli iz Rogateca in Ušlaker iz Sevnice.

Diplomatska afera. Beograjski list »Tribuna« je v nekem članku imenoval italijansko vojsko »junake od Kobarida«. Dva italijanska oficirja sta prišla v uredništvo in zahtevala preklje. Ker sta se vedla surovo, so jih uredniki vrgli na cesto. Iz tega je nastala sedaj diplomatska afera. Ital. vlada je poslala naši vladi noto, v kateri zahteva zadoščenje. Domišljavci!

Stari živinski potni listi se smejo glasom razglašati delegacije min. financ uporabljati še do 1. jan. 1922, ako se do predpisane vrednosti dokoljujejo.

Poštni čekovni zavod v Ljubljani objavlja vsem svojim računomojmetnikom in vsemu občinstvu, da je gospod minister za pošto in brzojav s svojim odlokom z dne 5. novembra 1921, br. 69.496 dovolil, da smejo čekovni zavodi in poštne hranilnice izstavljati čekovne nakaznice za zasebne stranke do 20.000 dinarjev, za drž. oblastva pa do 100.000 dinarjev. Na podlagi cit. odloka smejo zasebni računomojmetniki izstavljati čeke za izplačila v gotovini, kateri se izvrše potom čekovnih nakaznic, odslej naprej do zneska 20.000 dinarjev, drž. oblastva pa do zneska 100.000 din. Na dom se bodo pa kakor doslej dostavljale čekovne nakaznice z denarjem le do zneska 1000 din.

Bivšega nadvojvodo Friderika Habsburga toži bivši češki poslanec Václav Choc pri deželni sodišču v Brnu. Na

podlagi avtentičnih dokumentov ga obtožuje, da je zakrivil, da je bil on (Choc) med vojno poldrugo leto zaprt na Dunaju in v trdnjavi Komorn. Dotični akt je podpisal Friderik sam kot vrhovni komandant armade. Choc zahteva visoko odškodnino.

Dopisi.

Iz Vojnika nam poročajo, da se namerava ustanoviti tam nedeljska kmetijska šola po vzorcu dobrnske. Tozadevni prvi sestanek se vrši prihodnji teden. Šola organizira g. nadučitelj Smid iz Dobrne. Pozivajo se vsi, ki bodo dobili vabita na sestanek, zlasti tudi inteligenca, da se udeleže. Stvar sloni izključno na gospodarski podlagi.

Iz Slovenigrada. K obletnici rapalske pogodbe je priredila podružnica Jugoslovenske Matic v Slovenigradu s sodelovanjem salonskega orkestra ter pevskega društva v nedeljo dne 13. novembra tl. ob 16. uri pop. v dvorani pri Gollu tombolo, ki je donesla podružnici okoli 3000 K čistega dobička.

Središče. Tu je 14. tm. umrla gospa Marija Sejnkovič, 86 let stara, tašča g. ravnatelja Kosija.

JDS.

Demokratske skupščine v Osijeku v nedeljo 13. tm. se je udeležilo nad 1000 ljudi. Govorili so: predsednik stranke Ljuba Davidović, minister Svetozar Prbičević, nar. posl. Agatonović in pred. nar. skupščine dr. Ribar. Skupščina je trajala 4 ure.

Prosveta.

Serilo božičnih razglednic je založila po originalih prof. Saša Santelja »Zvezna tiskarna in knjigarna« v Ljubljani. Cena serije je D 2,50 ter se naroča direktno pri Zvezni tiskarni in knjigarni v Ljubljani, Wolfova ul. šte. 1.

Psihične motnje na alkoholski podlagi s posebnim ozirom na forum. Za medicince in juriste spisal Ivan Robida. Tiskala »Zvezna tiskarna« v Celju. Strani 184. Stane 56 K. Knjigo, ki je izšla v založbi »Umetniške propagande«, toplo priporočamo. Oceno prinesemo pozneje.

»Priroda«. Popularni časopis Hrv. prirodoslovnog društva u Zagrebu. Broj 9. ima sledečo vsebino: Sa suvata u Zlatiboru. — Zašto ima planktona? — Priča o crvenoj astri. — Krila smrti. — Maut u sibirskome ledu. — Toplina i život. — Dali je eksistencija atoma i molekula dokazana? — Pabirci. — Razgovori. — Casopis stane letno 40 K, za dijake 32 K.

Za dramsko gledališče v Zagrebu bodo — ker je vlada odobrila potrebne kredite — pričeli prihodnji teden adaptirati poslopje kina »Helios«.

Ivan Podražaj: Slike z naše rivijere. Letos poleti se je vršil v Splitu kongres jugoslovenskih novinarjev, katerega so se udeležili časnikarji iz vseh delov naše države. Slovenski novinarji so bili na kongresu častno zastopani, po zborovanju pa jim je bila dana lepa prilika, da si ogledajo jugoslovansko rivijero. Plod tega potovanja predstavljajo »Slike iz naše rivijere«, ki jih je okusno in spretno sestavil novinar Ivan Podražaj. Brošura opisuje Bakar in Split, Hvar in Vis, Kaštelanski rivijero, Solin in okolico. Za ljubitelje jugoslov. obmora vsebuje brošura prav lepo gradivo. Cena izvodu je tri dinarje in ker je naklada majhna, se nadajamo, da jo bo slovenska javnost čimprej pokupila. Čisti dobiček gre v prid Udruženju jugoslovenskih novinarjev.

Dr. Ilesič Fr., Vežbenica hrvatsko-srbskega jezika za srednje in njim slične šole. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani 1921. Tisk Zvezne tiskarne v Celju. Strani 267. Cena mehko vezani knjigi Din. 18,50, po pošti 1 Din. več. Ilesičeva knjiga ni samo slovnica, marveč tudi vežbenica obnem. Ne navaja samo pravil, ampak za vsako pravilo tudi veliko število vaj in nalog. Poleg tiskanih cirilskih tekstov ji je pridejana tudi cela vrsta pisanih in sicer v različni pisavi. Na ta način se najlažje vadimo v pismeni cirilici. Knjiga bo izvrstno služila tudi samoukom. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

Socijalna politika.

12-urni delovni čas so zaradi pomankanja delavstva uvedli v sovjetski Rusiji.

Enketa o stanovanjskem vprašanju, ki jo je sklical minister dr. Kukovec in ki se je sestala v terek, je z ogromno večino glasovala za to, da se pridržijo sedajne odredbe glede varstva najemnikov in glede maksimiranja stanovanjskih cen.

Razni socijalni zakonski načrti so se obravnavali minole dni v socijalno-političnem odseku zakonodajnega odbora. Sprejeti so bili osnovni principi in redbe o zavarovanju privatnih nameštencev v Sloveniji za vso državo. Sklepati ima še plenum zakonodajnega odbora. Tudi so bile sprejete spremembe v uredbi o invalidih: invalidi pod 50% invalidnosti ne bodo več dobivali draginskih doklad, ampak samo osnovno pokojnino. Vdove padlih, stare pod 40 let in za delo sposobne, bodo dobivale tudi samo pokojnino brez dodatkov. Družine padlih vojakov dbbe dodatek za otroke, ako plačujejo manj ko 30 dinarjev neposrednega davka, a ne kakor dozdaj, manj ko 50 dinarjev.

O osemurnem delavniku v poljedelstvu je nameraval obravnavati letošnji kongres dela v Ženevi. Vse francoske poljedelske združitve so se izrekle proti 8-urnemu delavniku v kmetijskih obratih in je na kongresu francoski delegat Brunot zastopal stališče, da kongres ni kompetenten o tem odločati. Ker ni bilo edinstva, je konferenca končno na predlog angleških in italijanskih delegatov sklenila, da se vprašanje da na dnevni red konference v prihodnjem letu.

Narodno gospodarstvo.

DAVČNA SILA SLOVENIJE.

»Trgovski list« piše:

Smatramo za svojo dolžnost, povedati popolnoma objektivno sliko o finančnem efektu starih in novih davkov in doklad ter pristojbin v Sloveniji v dobi od prevrata do konca maja 1. 1921.

1. Direktni davki cele Slovenije so znašali v prvih dveh mesecih po prevratu 5.177.281 kron, v prvih petih mesecih leta 1919 pa 20.764.198 kron. V finančnem letu 1919/20 so dosegli 68.186.821 kron in v finančnem letu 1920/21 pa 192 milijonov, 883.610 kron, torej skupno 287 milijonov kron.

2. Pristojbine so dale prva dva meseca po osvobojenju 989.362 K, dalje do konca maja 1919 3.947.220, v finančnem letu 1919/20 22.419.226 kron in so narasle 1920/21 na 75 milijonov kron. Medtem ko se direktni davki niso popolnoma porojili, so se dohodki pristojbin od prvega na drugo finančno leto 3½krat povečali in so bili letos zopet izredno in občutno povečani in razširjeni.

3. Neprimerno občutnejše je bila povečana trošarina. Od 352.732 K v zadnjih dveh mesecih leta 1918 se je povečala na 1.365.109 kron za dobo do konca maja 1919. V prvem finančnem letu 1919/20 je znašala 5.919.524 K in se je z upeljavo zlate trošarine na jesen 1920 povzpela v letu 1920/21 na 51.025.139 K. Torej so se njeni dohodki v enem samem letu devetkrat povečali in znašajo skupaj 58 milijonov 662.504 K.

4. Največji rekord pa je dosegla monopolna uprava s prodajo tobaka. Od 4.131.448 kron za november in december 1918 je narasel v prvih petih mesecih 1919, leta na 18.265.579 kron, v prvem finančnem letu 1919/20 na 111 milijonov 308.669 K in je dosel isto višino že v prvih sedmih mesecih leta 1920/21 s 111.428.003 kronami. Skupni izkupiček znaša do koncem leta 1920 torej 245 milijonov 133.694 K.

5. Glede dohodkov carinaren v omenjeni dobi ni bilo izdanih nobenih pregledov. Brez dvoma pa so ti dohodki največji od vseh ostalih.

Slovenija je skupaj z raznimi manjšimi dohodki plačala brez davščin, ki se pobirajo na carinarnicah, v dobi prvih 31 mesecev po prevratu 714 milijonov kron, in sicer v prvih dveh mesecih 10 in trideset milijona kron, v naslednjih petih 44.6 milijonov K, v prvem finančnem letu 217 milijonov in v drugem pa 431 milijonov kron. Torej je znašala povprečna davčna obremenitev v prvih 7 mesecih v Sloveniji ca. 100 K, v fin. letu 1919/20 200 in v letu 1920/21 pa 400 K. Tako so se fiskalni dohodki v relaciji valutne reforme početrili, da so dosegli povprečno dinarsko bazo.

Med direktnimi davki igra glavno vlogo davek na vojne dobičke, ki je vrzel v tej celi dobi 91 milj. K, ali skoraj eno tretjino vseh dohodkov iz direktnih

davkov. Za njim prihaja na drugem mestu dohodnina, katere temeljni davek je donesli 43 milj. K, doklade pa 18 milj. K.

Zemljarina je donesla brez doklad 12.330.000 K, doklade pa 14.430.000 K. Občna pridobnina 7.050.000 K, doklade k pridobnini 9.516.000 K. Pridobnina podjetij z javnim polaganjem računov 6 milj. 647.000 in doklade 3.390.000 K, hišna najmarina 6.466.000 K in doklada 1.553.000. Hišna razredarina pa 2.770.000 K ter doklada 1.330.000 K. Lansko leto novo vpeljani invalidski davek je v enem samem letu donesl toliko kot zemljarina v 2 in pol letih, namreč 12.244.000 K. Ostali davki so dosegli male zneske, tako n. pr. plačarina 1.526.000 K, rentnina brez doklad 1.285.000 K in doklade 1.211.000 K in davek na poslovni promet od industrijskih podjetij 1.446.000 K. Izredno so narasli dohodki od eksekucijskih pristojbin in sicer od 107.000 l. 1919/20 na 1.592.000 l. 1920/21, ker so bile v lanskem zakonu izredno povišane.

Med pristojbinami so na prvem mestu pravne pristojbine z 62 milj., potem kolkovine s 25 milj. in prirastkarina z 9 milj. K. — Zemljiškoprometni davek je padel od 2.912.000 K leta 1919/20 na 494 tisoč K leta 1920/21. Lansko leto uvedeni veselični davek na vstopnice je dal v preteklem finančnem letu 2.990.000 K dohodkov. Takse so v zadnjih dveh finančnih letih donesle samo 121.000 odnosa 76.700 K in se bo njih nov finančni efekt pokazal šele v tekočem letu. Dohodki iz kolkovine so se povečali od 3½ milj. leta 1919/20 na 20½ milj. v lanskem finančnem letu, torej šestkratno, pravne pristojbine pa od 14 na 43 milijonov (trikratno). Tudi prirastkarina se je povišala v isti dobi od 1.620.000 na 7 milj. 483.0000 kron.

V primeri s proračunom je večina direktnih davkov ostala daleč odzadaj. Vsled tega se je pri obračunu proračunski deficit le povišal, posebno ako prištejemo, da so bila tudi državna podjetja, železnice, rudniki in tovarne skoraj brez izjeme pasivni. Zato bi bilo treba sedaj na podlagi triletnih praktične skušnje izdelati natančno davčno statistiko v vseh detaljih in sestaviti za ta prehodna leta tudi obračun, kakor je v ustavi predviden in bi ga bila morala vlada obnem s proračunom predložiti skupščini. Na tej podlagi bo mogoče stabilizirati proračun, da se preneha sedanja nepreglednost, ko vsak resort brez obzira na skupno sliko stavi in pretirava svoje zahteve.

KRIZA INDUSTRIJE V ČESKO-SLOVAŠKI.

Velika industrijska kriza, ki se je pojavila v Češkoslovaški pred pol letom zlasti v kovinski industriji, še vedno traja. Število brezposelnih narašča vsled ponovnega odpušcanja delavcev. Iščejo se vzroki v prevelikih delavskih plačah na eni, v prevelikem profitarstvu industrijcev na drugi strani. Vršil se boj za zvišanje mezd z delavske, boj za znižanje mezd z industrijske strani. Vršil se istotako boj za podaljšanje ozir. skrajšanje delovnega časa. Vse po predvojni metodah. Nihče pa neče videti glavnega vzroka zla v tej bolni prikazni gospodarskega in socijalnega življenja v čudni morali bankarstva, v popolni apatiji spekulativnega bančnega kapitala napram industrijskemu. Banke, ki so dale inicijativo za mnoga industrijska podjetja, jim stoje danes popolnoma indiferentno nasproti. Istotako vlada in splošnost. Dokler se ne najde kapital in industrija na skupni interesni črti, dokler se industrija ne osvobodi valutnih spekulativnih, ni pričakovati ozdravljenja. Niti delavske mezde niti druge vsakdanje prikazni z visoko valuto vred ne vplivajo na razvoj industrije tako slabo kot labilnost valute. Zato bi moral spekulativni kapital vsaj industrijo izločiti iz kroga svojih žrtv. Solidarnost med manipulativnim in spekulativnim kapitalom ter delovno industrijo je zrušena in tako izpodrežano uspešno delovanje industrije.

Finančni krogi in nova vlada zahtevajo ustaljenje kurza. Zahteva se v to svrhu red v državi, ravnoesje v budžetu in prenehanje tiskanih novčanic. Zahteva se z vso odločnostjo štedenje.

OBLIGATORIČNO DRŽAVNO ZAVAROVANJE KMETIJSKIH PRIDELKOV ZOPER UJME.

Poleg mnogo drugih ukrepov, ki jih je poljedelsko ministrstvo v zaščito

in vboljšanje našega kmetijstva in kmetskega stanu sploh v zadnjem času ukrenilo, je, oziroma bo prištevati tudi splošno državno zavarovanje kmetskih pridelkov po načrtu, ki ga je sedanje ministristvo sestavilo in ki se že v prihodnjem zasedanju predloži skupščini v sprejetje. Upati je, da se to izvede, ker bo tako zavarovanje v korist ne samo prizadetim kmetovalcem, marveč tudi drugim slojem, kajti to zavarovanje bo vplivalo na intenzivnejši razvoj kmetijstva v vsej državi in s tem kolikortoliko na znižanje in regulacijo cen posameznim poljskim in drugim kmetijskim pridelkom.

Gotovo je, če bo kmetovalec, bodisi poljedelec, vinogradar, sadjar ali hmeljar prepričan, da bo v vsakem slučaju kake vremenske neizgode, škodi primerno od države odškodovan, bo svoje polje, vinograde ali sadovnjake z večjo vnešmo obdeloval, odnosno vse te panoge svojim delovnim i. gmotnim razmeram primerno še povečal in s tem tudi pridelek pomnožil.

So n. pr. gotovi kraji, ki so vsako ali vsaj vsako drugo leto od toče več ali manj prizadeti. V takih krajih se kmetijstvo nikakor ne more tako intenzivno gojiti in se razvijati, kakor v krajih, ki so mogoče komaj vsako deseteto leto od toče prizadeti. Če bo pa zagotovljena primerna vsakokratna državna odškodnina za primer elementarne poškodbe, potem bo tudi vsak z večjim veseljem žrtvoval svoje gmotne in fizične moči v prid svojega gospodarstva.

Glasom zavarovalnega načrta, ki naj postane parlamentarnim potom državni zakon, se ustanovi poseben državni zavarovalni fond proti uimam, znašajoč 100 milijonov dinarjev ali 400 milijonov kron, ki se ima na račun indirektnih davkov vplačati v dveh zaporednih budžetnih obdobjih po 50 milijonov dinarjev v državno blagajno.

Zato se 1. in 2. leto po vplačanih obdobjih, t. j. do popolnega osiguranja navedenega fonda, ne bo izplačevala nikaka odškodnina, da državna blagajna, odnosno ta fond ne bi bil mogoče takoj prvo leto popolnoma izčrpan. Treba je torej v tem oziru posebne previdnosti, tem bolj, ker to zavarovanje bo imelo med poslanci nekmetkega stanu mnogo protivnikov, preden bo sploh sprejeto.

Vse to zavarovanje je natančno obrazloženo v 26. čl. gori navedenega projekta, tako da če ne bo od finančne strani glede ustanovitvenameravanega fonda nikake ovire, stopi ta zakon že lahko to leto v veljavo.

Fr. Gombač v »Kmetovalcu«.

NOV NAČIN VZGOJE KMEČKIH OTROK V POLJEDELSTVU.

Iz Beograda poročajo:

Na inicijativo poljedelskega ministristva in poljedelskih zadrug je v Beogradu otvorena prva poljedelska razstava po ameriskem vzorcu. Slavnostni otvoritvi sta prisostvovala med drugimi poljedelski minister Ivan Pucelj in patrijarh Dimitrije. Razstavo je obiskal tudi Nj. Vel. kralj Aleksander. Zanimivi so poljedelski pridelki srbskih kmečkih otrok, organiziranih v poljedelskih klubih po ameriskem vzorcu.

Mnogi ekonomski, duhovni in učiteljski so v svojih vajah osnovali otroške klube. Vaška šolska mladina je zemljo, ki jo je dobila od svojih roditeljev, obdelovala za najraznovrstnejše poljedelske pridelke, kakor fižol, krompir, koruzo itd. in se tako učila modernega in racionalnega obdelovanja zemlje.

Dosedaj se je v Srbiji ustanovilo 35 takih klubov z več kot 2000 člani. Niški okraj je v tem pogledu pokazal največjo aktivnost. Deca je tam pridelala za dve tretjini več krompirja, kakor njihovi starši. Merodajnim faktorjem v kmetijski stroki priporočamo, da študirajo to novo vzgojno metodo v kmetijskem pokuku, metodo, ki je praktična in dovede kmetisko deco do krasnih uspehov v umnem gospodarstvu in kmetijstvu.

Sladkorna tvornica v Crvenki, ki spada v interesno sfero »Banke za trgovinu, obrt i industriju«, je imela v letu 1919/20 na delniško glavnico v znesku 5 milijonov kron čistega dobička 1.081 tisoč 943,59 K, a v letu 1920/21 na delniško glavnico 20 mil. K čistega dobička 4 mil. 648.943 kron. Ako imajo vse sladkorne tvornice tako lepe dobičke, potem so pač bile svoječasne zahteve sladkornih

tvornic po raznih olajšavah popolnoma neupravičene. In tudi sladkorne cene!

BORZA 17. nov.

Beograd, 17. nov. Valute: dolarji 69, franki 528, leji 51.50, marke 33, levi 43, avstrijske krone 1.70, devize: London 300, Pariz 530, Ženeva 1350, Praga 78, Dunaj 1.25, Berlin 29, Milan 310, Budimpešta 7.50.

Curii, devize: Berlin 2.025, Newyork 5.28, London 21.16, Pariz 38.30, Milan 22.10, Praga 5.60, Budimpešta 0.55, Zagreb 2.00, Bukarešta 3.42, Varšava 0.17, Dunaj 0.18, avstr. žig. krone 0.12.

Razne vesti.

Boljševiki in konjske dirke. Misli bi kdo, da so v Ljeningovem carstvu prehale »buržuazne« zabave — konjskih dirk. List »Domenica del Corriere« poroča, da delahipodrom v Moskvi s polno paro in kdor ga je poprej poznal, bi se nemalo začudil raznim novotarijam, ki so v zvezi s spremembo režima. To so namreč ogromne slike Ljeninga, Marxa, Trockega in drugih komunistov na tribinah in nova imena konj, kakor n. pr. »Sovjetskaja republika«, »Ljening«, »Troickij«, »Tovariš« itd. Tudi totalizator deluje kakor poprej. Vse je ostalo isto razun nekih novih obrazov na dragih tribinah, na katerih sede sovjetska buržuazija in razni »zaslužnejši« komunistični tipli.

Kedaj je bil rojen Adam? V dobi mnogoštevilnih stoletnic je treba omeniti še eno, o kateri piše neki ameriški učenjak dr. Leghfoot. Po ne vemo kakšnih podatkih je izračunal, da se je Adam rodil 28. oktobra pred 5925 leti in da je bil star 969 let.

Strašen boj z levinjjo. V južnem Transvalu je neki orožniški častnik herkulične postave, ko je jezdil na sprehod, naletel na skupino Burov, ki so mu s ponosom kazali ujetega mladega leva. Vendar so se pa bali napada levine, ki je bila v bližini. Častnik je šel takoj iskat zverino. Ko je vstopil v lesovje, je opazil med debli leva, ki je bil pripravljen na skok. Nastavil je karabinko in z dobrim strelom leva ubil. Ko je počil strel, je pa levinja divje skočila iz bližnje votline, zgrabila častnika za desno roko in ga vrgla s konja. Karabinka je pri tem zletela daleč stran in častnik je imel za obrambo samo levo roko. Razvil se je med obema strašnim boj. Ko so prihiteli domačini, so našli častnika nezavestnega ob cesti, nedaleč od njega pa mrtvo levinjjo. Častnik ji je z levo roko zadržal goltanec in je končno zver ubil s tem, da jo je z nogami z vsilo suval v žleodec. Njegovo desno roko je pa levinja tako razmesarila, da so mu jo morali odrezati.

Velika eksplozija na Nemškem. V Houthovi tvornici v Detzheimu je 14. nov. eksplodiral bencinski tang v kleti. Štirinadstropno poslopje se je razrušilo in pokopalo pod razvalinami 5 do 6 delavcev. Vnelo se je olje. V nasprotni tvornici so bile razbite vse šipe in 100 delavk je deloma močno poškodovanih po steklenih drobcih. Mnogo škode je tudi v prostorih za stroje.

Obsojeni knez. Na tri mesece zapora je bil obsojen knez Ludvik Windischgrätz, ker je na svojem potovanju iz Pariza v Budimpešto brez potnega dovoljenja prekoračil češkoslovaško mejo.

Krvava drama na kmetih. Viničar Franc Zorjan v Lastomerih se je leta 1919 poročil z viničarsko hčerjo Antonijo Hvaličevo. Zakon pa ni bil srečen. Prepri in tudi pretep je bil na dnevnem redu. Antonija Zorjan je vsled tega pred kratkim zapustila svojega moža ter odpeljala tudi živino v očetov hlev. Ko se je Fran Zorjan vrnil domov in zvedel od sosedov, kaj se je zgodilo, je šel preklinjajoč proti hiši, v kateri stanujejo starši njegove žene. Tam je prišlo do prepira, končno pa je vse utihnilo. Čez nekaj časa je prišel Zorjan od Hvaličevega hleva, se zgrudil ter obležal za hišo. Naslednjo noč je pri Hvaliču umrl. Imel je prebito lobanjo. Njegova žena Antonija Zorjan in tasi Franc Hvalič sta bila aretirana. O zadevi bo prihodnji mesec razpravljalo mariborsko porotno sodišče.

Zadnja poročila.

K političnemu položaju.

Beograd, 17. nov. Danes ob 15. uri se je vršila seja Demokratskega kluba,

ki je sklenil, da se portfelj za notranje zadeve ne prepusti nobeni drugi stranki in da mora ostati v rokah demokratov.

Beograd, 17. nov. Nocoj so se sestali odposlanci demokratov in radikalov, da se posvetujejo o nadaljnjem skupnem delu v parlamentu. V parlamentarnih krogih se govori, da bodo pogajanja trajala dva tedna; medtem pa se bo pripravil volilni zakon, da se v primeru nespornosti more apelirati na narod.

Odnosaji med Jugoslavijo in Poljsko.

Beograd, 17. nov. O odnosajih med Jugoslavijo in Poljsko je izjavil novi poljski poslanik v Beogradu Okocki dopisniku »Novosti«, da obe državi doslej niste imeli stikov. Ko bodo urejene trgovske razmere, se bo doseglo tudi medsebojno boljše spoznavanje.

Državni proračun se predloži skupščini.

Beograd, 17. nov. Državni proračun za l. 1922, ki se je tiskal v Širajevu, je prišel v Beograd in bo predložen narodni skupščini 19. tm. Tudi finančni zakon je šel v tisk.

Karl Habsburg blizu Madeire.

Gibraltar, 17. nov. Križarka, na katere krovu sta razkralj Karl in Zita, je davi ob 1. uri odplula proti Madeiri, kamor dospe okoli 20. tm.

Boj za železnice v Nemčiji.

Berlin, 17. nov. Razgovori med državnim prometnim ministrom in velikim organizacijami železniškega osebja glede zahtev državne zveze industrijev za privatiziranje železnic je dovedlo do popolnega zedinjenja. Posebno je pomenljivo, da železniško osebje brezpogojno vztraja, da morajo železnice ostati v posesti države. V kratkem se izvrši nova organizacija železnic po skupnem posvetovanju uprave in osebja.

45 teden.

Izkaz

o zaklanih živalih od 7. 11. do 13. 11. 1921 v mestni klavnici v Celju.

Ime mesarja.	bičkov	volov	krav	telic	telet	prašičev	ovac
Junger Lud.	—	—	7	—	—	—	—
Janžek Martin.	—	—	1	—	—	—	—
Jerič Simon.	—	2	—	1	—	—	—
Knes Bernard.	—	—	2	—	1	—	—
Rebeuscheg Franc.	125	1	—	5	4	—	—
Suppan Ivan.	—	1	—	1	5	—	—
Zavodnik Andrej.	—	—	—	3	1	—	—
Senič Franc.	—	—	—	2	—	—	—
Pavlinec Franc.	—	1	—	1	1	1	—
Potekal Ludv.	—	—	1	—	2	—	1
Pungeršek Ivan.	—	—	—	1	—	—	—
Fridrih Ivan.	—	—	4	—	1	—	—
Voisk Adolf.	—	2	—	1	—	1	—
Esih Matija.	—	1	—	1	1	—	—
Lapornik Ivan.	—	—	—	4	—	—	—
Leskošek Ivan.	—	—	—	2	—	—	—
Hohnjec Viktor.	—	—	—	3	—	—	—
Urbančič Adolf.	—	—	3	1	3	—	—
Zany Viktor.	—	—	—	7	—	—	—

Opomba. Rebeuscheg Franc 22 volov izvoz.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Poceni se proda

več dobro ohranjenih plaščev s podlogo za fante v starosti 8—14 let, en dežni plašč za dekle in različne stare čevlje pri hišniku Mestne hranilnice, Krekov trg 6. 1190

Za prodajalno moke

1189 se išče 5—1 primeren lokal.

Ponudbe na upravništvo »Nove Dobe«.

1191 Razpis službe, 1—1

Pri tukajšnjem uradu se razpisuje služba provizorne pisarniške

uradnice,

popolnoma večde strojepisu in steno-grafiji. Prošnje do 31. nov. pri županstvu. Pogoji po dogovoru.

Celje, 18. nov. 1921.

Mestni magistrat celjski: župan dr. Juro Hrašovec.

JETIKA!

Dr. PEČNIK, Jetika. Današnje strogo znanstveno zdravljenje. Vsak jetičnik, ki hoče doma ozdraviti, naj kupi to knjigo. V vseh knjigarnah, 48 strani, 9 kron.

Denarja ni,

draginja je velika, zaslužek pa majhen. Kdor hoče z malim trudom gotovo do 100 K na dan zaslužiti, naj mi pošlje v pismu svoj naslov in znamko za odgovor. J. Batič. Litija.

Trajno mesto za knjigovodjo.

Ugledna tvrdka železa na veliko in drobno, v večjem mestu Jugoslavije, išče

za takojšnji nastop

veščega, samostalnega in izvežbanega knjigovodjo. Ponudbe z navedbo plačilnih zahtev, prepisi spričeval in referenc je poslati pod šifro »Knjigovodja III-3« na oglasni zavod, »Interreklam d. d.« Zagreb, Jurjevska 31. 3—2

Obl. konc. posredovalnica za promet z realitetami 148 50—42
Anton P. Arzenšek
Celje, Kralja Petra cesta št. 22.
posreduje pri prodaji kakor tudi pri nakupu hiš, vil, graščin, zemljišč, industrij, podjetij itd. vestno in pod ugodnimi pogoji.

Izvežbanega detaljista

v železni stroki išče za takojšnji nastop ugledna tvrdka z železom na veliko in drobno v večjem mestu Jugoslavije. Isti mora popolnoma znati hrvatski in nemški in biti mora zanesljiv. Samo moči z večletno prakso, spričevali trajnega dela in prima referencami se bodo vzele v obzir. Ponudbe z navedbo plačilnih zahtev, prepisi spričeval in reference se imajo poslati pod šifro »Detaljista III-3« na oglasni zavod »Interreklam d. d. Zagreb, 1179 Jurjevska 31. 3—2

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c. 48 120-135
se priporoča za mnogobrojni obisk
V zalogi vse nove so-kolske potrebščine!

POSTREŽBA TOČNA!

Stalno nameščenje za korespondenta

Velika trgovina z železom na drobno in veliko v večjem mestu Jugoslavije, išče

za takojšnji nastop

perfektnega dopisnika za nemški in hrvatski jezik. V železni stroki in steno-grafiji večji imajo prednost. Ozira se samo na prvorazredno moč. Ponudbe z navedbo plačilnih pogojev na anončni zavod »Interreklam d. d.« Zagreb, Ilica 21, pod šifro »Dopisnik III-3.

stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Jošta nast.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8
se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Kritja streh, zvonikov, popravila istih, naprava strelododov itd. Izvršitev točna, cene zmerno. Za izvršena dela ne jamči.

Ustanovljena 1864. Hranilnica mestne občine Celje Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 28,000.000. Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od vsakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvrsuje za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prašanjih.

Zahtevajte povsod samo

MOKO ZA OTROKE

Salubra

1 škatola K 36.—

Najboljša hrana za dojenčke!

Zelo ojačujoče sredstvo za bolne na želodcu, rekonvalescente in osobito za premalo hranjene ter v obče slabe osebe vsake starosti.

DOBI SE POVSOD.

Tovarna kemiških predmetov hrane

„SALUBRA“ D. D. ZAGREB

Boškovičeva ul. 23. telefon 7-91.

Tvornica: NOVA GRADIŠKA

2168 6-1

Fr. Faganel, Celje, Gosposka 26

USNJE CEVLJARSKE
POTREBŠČINE

vseh vrst po najnižji dnev. ceni
Prepričajte se!

1175 10-3

Ugodna prilika!

Imam za prodati pol vagona
žgane žice

št. 22, kakor tudi ca dva vagona
napol sladkega sena po jako
nizki ceni.

Kupim vsako množino lepega
suhega, bukovega

ogljja

ter bukov in hrastove prage.

Cenj. naročila in ponudbe je
poslati na

FRANJO DROBNIČ
trgovec, Laško.

1138 8-8

Carinsko posredovanje

izvršuje najtočneje in po zmernih cenah

„KOMPAS“

špedicijsko podjetje, informacijska pisarna
v Celju, Razlagova ulica št. 11.

SALAME

I. VRSTE NOVO

BLAGO ČISTO ZRELO

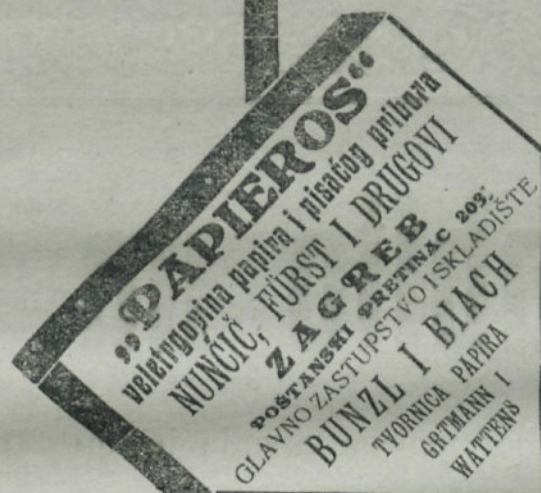
se dobiva povsod.

Prva hrvatska tvornica sa-
lam, suhega mesa in masti
M. Gavrilović Sinovi d. d.

1169 Petrinja. 30-3

SVILENI PAPIR za ROŽE

V 50 BARVAH

KREPROLE

ZNAMKA „KAKADU“
V 50 BARVAH

PELLURE

BELE IN V BARVAH

1166 2-2

**KOPIRNE ROLE IN PAPIR
ZA KOPIJE ITD. ITD.**

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim
blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti.
Zaloga cigaretnega papirja in stročnic.

Ant. Lečnik

urar in juvelir

CELJE Glavni trg 4, 55-43 (prej Pacchialfo).

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.

POSJOJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni
palači

NARODNI DOM

Rezervni fondi in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov. **22222**

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in
tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu. **Otvorja** trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 45.000.000.

Registrov. kreditna in stavbna
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Rentnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po
štiri in pol od sto (4 1/2 %)

Hranilne vloge: 2.000.000 K

Fižol, krompir, suhe gobe in deželne
pridelke kupuje po najvišjih cenah
špecerijska trgovina

Celje • **PETEK & DRUG** • Celje

Oglejte si

manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno** in **debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega
blaga po zelo nizkih cenah; na primer
sukno za moške in ženske obleke, cefir,
šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Auto

delavnica

d. z o. z.

Gosposka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in
precizijskih strojev. — Zaloge vseh vrst potrebščin
1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52—44

Telef. št. 107.

SUKNO

pristno češko za moške in volneno
za ženske obleke in razno manufak-
turo kupite radi direktnega importa
po čudovito nizkih cenah samo v
veletrgovini in razpošiljalnici
R. Stermecki, Celje.

Vabilo na subskripcijo.

Občni zbor našega zavoda je dne 30. oktobra 1921 sklenil zvišati delniško glavnico
od K 10.000.000— na K 30.000.000—

z izdajo **50.000 novih delnic po K 400— nominale.**

Nove delnice se stavljajo na subskripcijo po sledečih pogojih:

1. Delničarji imajo v smislu pravil pravico opcije na nove delnice v razmerju dve novi na eno staro po kurzu K 600— za komad, prištevši 5% obresti od 1. julija t. l. do dneva vplačila. V svrhu izvršenja prava opcije je predložiti plašče starih delnic.
2. Preostale delnice se nudijo nedelničarjem v subskripcijo po kurzu K 700— za komad, prištevši 5% obresti od 1. julija t. l. do dneva vplačila.
3. Nove delnice bodo opremljene s polovičnim kuponom za leto 1921.
4. Subskripcija, oziroma izvrševanje opcije, se vrši v Mariboru ter pri podružnicah v **Gornji Radgoni, Kranju, Ljubljani, Murski Soboti in Velikovcu** v času od 10. do 30. novembra t. l.

Maribor, 10. novembra 1921.

1187 2—1

Upravni svet Jugoslovanske Union-banke
preje Mariborske eskomptne banke.